

Graag maken MKB-Nederland en PZO van de mogelijkheid gebruik om te reageren op de voorgenomen wijzigingen van de Bbz-regeling.

De Bbz biedt voor zelfstandigen een mogelijkheid, dankzij een kredietfaciliteit, om tijdelijke problemen het hoofd te bieden. Daarmee blijft ondernemerschap behouden en wordt onnodige economische schade voorkomen. MKB-Nederland en PZO waarderen de regeling zeer. Ondernemers kunnen blijven meedoen en een inkomen verdienen, een beroep op de bijstand wordt er mee voorkomen.

Financieringssystematiek

Voorgesteld wordt om de financiële verantwoordelijkheid verder van het Rijk naar de gemeenten te verplaatsen. Wij hebben grote aarzelingen bij een dergelijke stap. Op dit moment is er al sprake van willekeur bij inzet van de Bbz (de ene gemeente gebruikt het instrument wel actief, de andere niet). Dit voorstel kan en mag er niet toe leiden dat gemeenten terughoudender worden in het verstrekken van leningen aan zelfstandigen en de willekeur nog verder toeneemt. Dat scenario is niet ondenkbaar omdat er bij goede terugbetalingsresultaten een financiële prikkel voor gemeenten wordt ingebouwd. Dat kan er toe leiden dat de meer risicovolle kredietaanvragen zullen worden vermeden. Het nog verder decentraliseren van de financiering mag naar onze mening alleen ingevoerd worden als gemeenten een actief beleid (blijven) voeren ook gericht op zelfstandigen. Als dat niet zo is dan is het vanuit het oogpunt van ondernemers veel beter om de financiering centraal te beleggen. Daarmee worden gemeenten ontzorgd en ontstaat een level-playing field voor ondernemers.

Oudere zelfstandige

Voorgesteld wordt om de instroom van oudere zelfstandigen met een niet-levensvatbaar bedrijf af te schaffen. Wij betreuren deze maatregel om dit vangnet voor ouderen ondernemers te schrappen. Deze ondernemers – het gaat om zo'n 600 mensen – blijven dankzij deze regeling actief meedoen aan de maatschappij. Schrappen zal voor het overgrote deel betekenen dat zij rechtstreeks in de algemene bijstand belanden. De vraag is of dat onder aan de streep leidt tot een bezuiniging en tot een effectieve vangnetregeling. De mate van concurrentie vanuit deze groep ondernemers op andere ondernemingen is naar onze mening zeer beperkt.

Een belangrijke belemmering voor de effectiviteit is het uren criterium. Met name bij de oudere zelfstandigen zorgt strikt vasthouden aan het uren criterium voor onwenselijke situaties. Een oudere zelfstandige die in zijn bedrijf om wat voor reden dan ook, bijvoorbeeld gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, nog maar de helft van het aantal beschikbare uren kan werken en hiermee onvoldoende inkomen realiseert om als levensvatbaar te worden aangemerkt, valt buiten de Bbz. Deze ondernemer wordt gedwongen om zijn bedrijf af te bouwen en algemene bijstand aan te vragen. De ondernemer zit thuis en doet niet meer mee. Door voor deze groep oudere zelfstandigen het uren criterium los te laten en hybride ondernemerschap mogelijk te maken, zullen deze ondernemers toch in hun eigen onderhoud kunnen voorzien. Daarmee wordt de effectiviteit van het systeem vergroot.

Betere samenwerking met faillissementspreventie

Veel ondernemers komen in de problemen door schulden. Actieve samenwerking tussen gemeenten en organisaties die zich richten op het voorkomen van faillissementen, heeft al bewezen dat ondernemerschap behouden blijft en ondernemers ervoor behoed niet verder in de problemen te komen. Door tijdige koppeling vanuit gemeenten met partijen als Ondernemersklankbord of MKB Doorgaan kunnen ondernemers – voordat het water hen echt aan de lippen staat - begeleid worden op verschillende manieren, waaronder met een goed schuldhulpverleningstraject en een Bbz-financiering. Per jaar helpen deze instanties gezamenlijk al duizenden ondernemers verder met advies en begeleiding. Wij zouden het toejuichen als de samenwerking tussen gemeenten en overheidsinstanties met deze private partijen verder wordt uitgebouwd.

Binnenvaart

Voorgesteld wordt om het systeem van speciaal voor de binnenvaart aangewezen centrumgemeenten af te schaffen. Dat betekent dat binnenvaartondernemers in het vervolg bij hun eigen gemeente terecht moeten voor een Bbz-traject. Gelet op de specifieke eigenschappen van de binnenvaartsector

(kleine ondernemingen met grote financieringslasten en ook nog eens sterk conjunctuurgevoelig – wat de crisisjaren ook hebben laten zien) achten wij het verstandig om kennis over deze sector te bundelen bij enkele gemeenten (dat hoeven er niet 9 te zijn, 2 gemeenten zou ook kunnen volstaan, waarbij de binnenvaartsector zelf opteert voor Rotterdam en Nijmegen) en niet te versnipperen. Daar komt bij dat veel binnenvaartondernemers geen huis aan de wal hebben en bij gemeentes door heel Nederland staan ingeschreven met een zogenaamd briefadres. Deze ondernemers hebben geen verwevenheid met de betreffende gemeente (economische toegevoegde waarde, maatschappelijke betrokkenheid) en de vraag is of gemeenten in deze gevallen wel geld uit willen geven voor een levensvatbaarheidsonderzoek of een lening, of dan eerder andere financiële keuzes zal maken.